

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
Ministrstvo za zdravje

Datum: 2.11.2017

Zadeva: Odziv na problematiko izvajanja sistematičnih zdravstvenih pregledov otrok v osnovni šoli ter javni poziv k ureditvi razmer

Spoštovani!

Predstavniki svetov staršev osnovnih šol v Republiki Sloveniji, povezani v Zvezo aktivov svetov staršev Slovenije (ZASSS), z veliko zaskrbljenostjo spremljamo aktualno razpravo v zvezi s problematiko izvedbe sistematičnih zdravstvenih pregledov otrok v osnovni šoli.

Glede na odziv naših članov, glede na naše ugotovitve po pregledu zakonodaje ter nam dostopne prakse osnovnih šol v Sloveniji, ter glede na poročanja medijev, ugotavljamo, da:

1. je veljavna ureditev v zakonu ustrezna, lahko pa bi bila bolj jasna v podzakonskem aktu;
2. se pojavljajo težave pri izvedbi sistematičnih zdravstvenih pregledov otrok v osnovni šoli;
3. neustrezna izvedba sistematičnih zdravstvenih pregledov otrok v osnovni šoli v posameznih primerih že lahko pomeni kršitev ustavnih pravic otrok do zdravja, če se področje ne bo uredilo, pa lahko nastane širši javno zdravstveni problem. Nad sistemsko neurejenostjo tega področja smo starši, povezani v ZASSS naravnost šokirani, saj je posebno varstvo otrok predpisano z najvišjim aktom - ustavo: 53. in 56. člen Ustave RS. Glede na spodaj opisane posamezne primere težav pri izvedbi rednih sistematskih pregledov ter predvsem glede na napovedane spremembe, bi po mnenju ZASSS lahko šlo na tem področju za kršitev navedenih ustavnih pravic.

K tč. 1 - Veljavna ureditev v zakonodaji

Ureditev v zakonu

Posebna skrb za otroke je v zakonodaji najprej določena v prej navedenih določbah ustave. Izrecno področje zdravstvenega varstva otrok, ki se šolajo, torej učencev v osnovni šoli, ureja 13. člen Zakona o osnovni šoli (ZOsn - Uradni list RS, št. 12/1996, 33/1997, 59/2001, 71/2004, 53/2005, 60/2006, 63/2006 - popr., 102/2007, 107/2010, 87/2011, 40/2012 - ZUJF, 63/2013, 46/2016 - ZOFVI-K, 49/2016 - popr.).

Kako pomembno je bilo zakonodajalcu urediti posebej zdravstveno varstvo učencev, kaže že

sistematska razlaga zakona, saj je določba 13. člena umeščena med Temeljne določbe zakona.

Določba tega člena je po našem mnenju jasna. Predpisano je, da:

„osnovna šola mora sodelovati z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v prvi razred, rednih sistematičnih zdravstvenih pregledov v času šolanja in cepljenj.“

Iz te določbe po našem mnenju nadalje na podlagi jezikovne razlage zakona nedvoumno izhaja, da so za šolske otroke predpisani obvezni zdravstveni pregledi, poleg tega še redni sistematični pregledi. Predvsem zakon določa obvezo, da se ti pregledi izvedejo.

Glede načina izvedbe že zakon v tej določbi predpisuje, da se izvedejo v sodelovanju med osnovno šolo in zdravstvenimi zavodi. Izrecno je predpisano, da *„osnovna šola mora sodelovati z zdravstvenimi zavodi.“*

Glede na zapis z besedico *„mora,“* gre torej za predpisano obvezo šole.

Glede izpostavljene problematike sodelovanja staršev pri izvedbi sistematičnih zdravstvenih pregledov, je tako potrebno ugotoviti, da zakon - ZOsn - ne omenja staršev, da bi sodelovali pri izvedbi teh pregledov.

Da je namen te določbe, da se zdravstveni pregledi učencev v osnovni šoli izvedejo le v sodelovanju šole in zdravstvenih zavodov, kaže tudi namenska (teleološka) razlaga zakona (razlaga po funkciji) ter dodatno še zgodovinska razlaga zakona.

Kot že navedeno, ta določba spada med temeljne določbe zakona.

V tem poglavju je sicer tudi določba, ki nalaga posebno dolžnost staršem, da *„morajo zagotoviti, da njihov otrok izpolni osnovnošolsko obveznost“* (4. člen ZOsn), vendar pa tu gre za dolžnost otroka po izpolnitvi šolske obveznosti, zdravstveni pregledi otrok pa so obveznost šole in zdravstvenega sistema, da izvedeta zdravstveno varstvo učencev. V kolikor bi država želela predpisati dolžnost staršem, da sodelujejo pri izvedbi sistematskih pregledov, bi to bilo v določbi 13. člena tudi navedeno.

Da je namen te določbe, da se zdravstveni pregledi učencev v osnovni šoli izvedejo le v sodelovanju šole in zdravstvenih zavodov, kaže tudi dejstvo, da kljub številnim spremembam Zakona o osnovni šoli, ta določba zakona do sedaj ni bila popolnoma nič spremenjena. Popolnoma enaka določba 13. člena je vse od predloga zakona, objavljenega v Poročevalcu Državnega zbora RS z dne 30. 11. 1994, pa do danes. Iz obrazložitve predloga zakona prav tako izrecno izhaja *„zaveza osnovne šole k sodelovanju z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev“*(str. 77 Poročevalca Državnega zbora RS z dne 30. 11. 1994).

Iz obrazložitve izhaja celo izrecno, da so bile spremembe predlagane *„le tam, kjer so obstajali zelo tehtni razlogi.“*

Če pogledamo določbo zakona o osnovni šoli, ki je veljala pred zakonom iz leta 1996, to je Zakona o osnovni šoli SRS (Uradni list SRS, št. 5/1980, 29/1986, 31/1986 - popr., Uradni list SFRJ, št. 83/1989,

Uradni list SRS, št. 5/1990, Uradni list RS - stari, št. 8/1990 - ZSDZ, 10/1991, Uradni list RS/l, št. 12/1991 - ZOFVI, 17/1991 - ZUDE, Uradni list RS, št. 13/1993, 66/1993, 29/1995 - ZPDF, 12/1996 - ZOsn), ugotovimo, da tudi v predhodni ureditvi zakon sodelovanja staršev pri izvedbi zdravniških pregledov učencev ni predvideval.

40. člen takrat veljavnega zakona, torej ZOsn SRS, je določal *izrecno, da šola „skrbi za zdrav telesni in duševni razvoj učencev,“* posebej, da šola „v ta namen skrbi zlasti za:

- *sodelovanje z zdravstvenimi in telesnokulturnimi organizacijami,*
- *obvezen zdravniški pregled za učence, vpisane v 1. razred pred začetkom pouka, za redne sistematične zdravstvene preglede v času šolanja in za cepljenje.“*

Kot je razvidno, je torej zakon (ZOsn RS) iz leta 1996 le povezal obe alineji prej veljavnega zakona v enotno določbo enega stavka, da šola pri zdravstvenem varstvu učencev sodeluje z zdravstvenimi zavodi, posebej - „*zlasti*“ - pa še pri „*izvedbi*“ zdravstvenih pregledov. Prej veljavni zakon je glede načina sodelovanja s starši predvideval posebno drugo določbo 42. člena. In sodelovanja s starši pri izvedbi zdravstvenih pregledov ni predvideval.

Tudi predprejšnji zakon Zakon o osnovni šoli (Uradni list LRS, št. 32/1959, Uradni list SRS, št. 7/1965, 40/1967, 9/1968, 14/1969, 31/1972, 18/1974) je posebej predpisoval v 32. členu „*skrb šole za telesni razvoj in zdravje učencev,*“ kar je obsegalo „*zlasti*“... (med drugim) ... „*skrb za redne zdravstvene preglede, za zdravljenje, za pravilno prehrano in za odmor.*“ Zanimivo je, da takrat v zakonu o osnovni šoli sodelovanje šol z zdravstvenimi organizacijami oz. zavodi še ni bilo predpisano, kar lahko razumemo, kot da je bila primarna skrb za zdravstvene preglede učencev predpisana le osnovnim šolam.

Sedaj pa je z zakonom - in takšna ureditev velja kot obrazloženo že več kot trideset let - predpisano sodelovanje šol in zdravstveni zavodov.

Ureditev v podzakonskih aktih

Tudi podzakonski - izvedbeni - akti ne predvidevajo sodelovanja staršev pri izvedbi zdravstvenih pregledov učencev.

To področje na izvedbeni ravni ureja Pravilnik za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni (Uradni list RS, št. 19/1998, 47/1998, 26/2000, 67/2001, 33/2002, 37/2003, 117/2004, 31/2005, 83/2007, 22/2009, 17/2015), ki je prav tako po našem mnenju dovolj jasen. Prav tako je bil ta pravilnik deležen več sprememb, vendar pa ureditev izvedbe zdravstvenega varstva šolskih otrok do sedaj ni bila spremenjena.

Pravilnik na več mestih predpisuje, da je *"preventivno zdravstveno varstvo šolskih otrok in mladine organizirano skupinsko za posamezne šole oziroma razrede in ni vezano na izbranega osebnega zdravnika"* - točka 3 Pravilnika.

Torej je ponovno izrecno, konkretnije predpisano, da gre za izvedbo v pristojnosti zdravstvenega sistema, predpisano je celo, da te preglede izvede *„zdravnik šole s pripadajočim timom (medicinska*

sestra in zdravstveni tehnik).“

Zdravnika šole po pravilniku izbere šola, pri izbiri teh zdravnikov starši sploh ne sodelujejo! To izrecno kaže na to, da gre za sistem v javnem interesu, za izvedbo katerega je odgovoren javni sistem - šola v sodelovanju z zdravstvenimi zavodi, saj so predpisani skupinski pregledi za posamezne šole. Izvedba torej poteka izrecno le preko šol, starši v ta sistem niso vključeni.

Sodelovanje s starši je predpisano le v primeru zdravstvenega pregleda pred vstopom v šolo. Le v točki 3.1.1. Pravilnika, ki se torej nanaša na izvedbo zdravstvenega pregleda *pred vstopom v šolo*, je določeno, da „*pregled poteka v prisotnosti enega ali obeh staršev.*“

V točkah 3.1.2. do 3.1.5., ki se nanašajo na izvedbo sistematičnih pregledov v 1., 3., 6. in 8. razredu osnovne šole te navedbe, torej da bi starši bili zraven pri izvedbi zdravniškega pregleda otroka, ni več. Zakaj ni več, je jasno, saj na koncu vsake točke pravilnik namreč določa, da mora zdravnik opraviti *"razgovor z razrednikom o posamezniku in skupini."*

Razgovora zdravnika s starši pravilnik ne določa. V primeru, da bi bila izvedba zdravniškega pregleda predvidena v sodelovanju s starši, bi pravilnik gotovo določal tudi razgovor s starši.

Sklepno k tč. 1

Kot navedeno, se torej zakonodaja tekom več kot tridesetih let glede izvedbe zdravstvenih pregledov ni spremenila. Po našem mnenju pa tudi niso bili predstavljeni prav nobeni razlogi, kaj šele *tehtni razlogi*, da bi bilo potrebno sistem, ki velja in je veljal več desetletij, sedaj spreminjati.

Posamezne težave, ki so povezane predvsem z izvedbo predpisanih zdravstvenih pregledov, ne bi smele biti razlog, da se tako pomembno področje prepušča neurejenemu izvajanju in predvsem, da se nad tem javnim zdravstvenim področjem ne bi ohranil javni nadzor.

Ravnanje šol, kot zasledimo iz medijev, da torej k izvedbi zdravstvenih pregledov vključijo starše in da bi šole naj bile le posredovalci naslovov staršev otrok (ali pa še to ne), je po našem mnenju v izrecnem nasprotju z navedenimi določbami zakona.

K tč. 2 - Težave z izvedbo sistematičnih zdravstvenih pregledov otrok v osnovni šoli;

Glede na odzive v medijih ter glede na podatke naših članov ZASSS ugotavlja, da so težave pri izvedbi predvsem na dveh ravneh:

1. težave z disciplino otrok ob izvedbi sistematičnih zdravstvenih pregledov ter težave šol z vsebino tega dne;
2. želja, ali včasih tudi zahteva, posameznih staršev prisostvovati šolskem sistematičnemu zdravstvenemu pregledu njihovega otroka.

K tč. 2.1

Menimo, da težav, ki so povezane z disciplino otrok ter z vsebino dejavnosti v času sistematičnega pregleda in so organizacijske narave, ne bi smeli reševati tako, da bi spreminjali koncept, saj je koncept - zakonska obveza za izvedbo sistematičnih zdravstvenih pregledov v svojem bistvu v korist otrok zaradi zdravstvenega varstva in kontrole njihovega zdravja.

V kolikor nastajajo kakšne težave, ki so pedagoške narave, je potrebno ustrezno ukrepati v skladu s pedagoško stroko, če pa so posamične težave povezane z izvedbo na strani zdravstvenih delavcev, je potrebno te težave rešiti v skladu z zdravstveno stroko. Vsekakor pa je treba težave na izvedbeni ravni rešiti z boljšo organizacijo in sodelovanjem, ne pa tako, da bi spreminjali koncept, ki je ustrezen.

Ob tem se nam zastavlja vprašanje, kako to, da so se zdravstveni pregledi desetletja izvajali, težave pa bi se naj pojavile šele v zadnjem času? Postavlja se tudi vprašanje, kako delujejo nadzorne institucije - šolska in zdravstvena inšpekcija - ter svetovalne institucije - npr. zavod za šolstvo, da teh težav niso odkrili že prej, ter predvsem, da se niso že prej našle učinkovite rešitve? Odgovor je lahko le ta, da tako nadzorne kot svetovalne institucije ne delujejo, kot bi morale, za delovanje teh organov pa je pristojno ministrstvo za šolstvo, katerega pozivamo, da pristopi k urejanju razmer na tem področju.

Predvsem pa ministrstvo za šolstvo pozivamo, da problema ne rešuje tako, da z nezakonito prakso prelaga odgovornost na starše, ampak da razreši probleme tam, kjer nastopijo.

Hkrati ugotavljamo, da se ob tem problemu izpostavlja, da zdravstveno osebje ne sodeluje dovolj pri izvedbi zdravstvenih pregledov.

Zato tudi ministrstvo za zdravje pozivamo, da prav tako odgovorno pristopi k reševanju težav, najprej da uvede nadzor nad izvajanjem zdravstvenih pregledov učencev, nato pa, da se zdravstvenim timom dajo jasna navodila, kako se naj ti pregledi izvajajo. Glede na zgoraj navedene določbe Pravilnika za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni je namreč izvedba sistematskih zdravstvenih pregledov najprej dolžnost zdravstvenega sistema, s katerim mora šola sodelovati. Pravilnik natančno določa, kako se naj tak pregled izvaja. Zato v primeru, da bi se določbe pravilnika spoštovale, ne bi smelo prihajati do težav, o katerih se poroča - npr. da so otroci morali na pregled dolgo čakati, da je učitelj v tem času le animator oz. spremljevalec ipd. V primeru, da izvajalci zdravstvenih pregledov menijo, da so določbe Pravilnika premalo jasne, naj predlagajo ustrezne dopolnitve.

Kljub vsemu, pa po našem mnenju Pravilnik že sedaj dovolj jasno določa, da mora zdravnik organizirati delo tako, da „*planirajo kurativne in preventivne dneve ali ure.*“ To pomeni, da je potrebno posebej nameniti dan za zdravstveni pregled učencev, učencem tega dne nameniti tudi „*predavanja, učne delavnice, delo posvetovalnice, posvete, medicinsko svetovanje.*“ Vse to po našem mnenju jasno določa Pravilnik v tretji točki.

V vsakem primeru pa sta obe ministrstvi dolžni sodelovati pri izvedbi ter reševanju težav izvedbe, ne pa se reševanju izogibati oz. problema prelagati na druge, še najmanj pa na starše.

K tč. 2.2

Glede izraženih želja staršev sodelovati pri šolskih sistematičnih zdravstvenih pregledih najprej

pripominjamo, da so po našem mnenju to posamični odzivi. Glede na informacije, ki jih imamo, je to lahko pogojeno tudi s prakso, da so starši premalo seznanjeni z vsebino sistematičnega pregleda in da so se na takih pregledih izvedli tudi posegi (nekatera cepljenja, »zalivanje« prvih stalnih zob), ki niso obvezni, starši pa s tem niso bili seznanjeni in niso imeli možnosti sporočiti strinjanja ali nestrinjanja z neobveznimi posegi. Tudi tu gre za vprašanje izvedbe, sodelovanja in komunikacije, ki se jih da ustrezno razrešiti.

Na splošno se po našem mnenju velika večina staršev zaveda, da gre pri sistematičnih zdravstvenih pregledih otrok tekom šolanja za javni interes po kontroli javnega zdravja - konkretno otrok. Zato je tudi izvedba v pristojnosti zdravstvenega ter hkrati šolskega sistema.

Tudi se zavedamo, da je izvajanje teh zdravstvenih pregledov v šoli potrebno zato, da se zagotovi enako dostopnost storitev za vse otroke in da se na ta način zmanjšujejo razlike med otroci. V tem je pomembna družbena funkcija šole ter hkrati zdravstvenih timov.

Obenem menimo, da bi odpoved sodelovanja šol in prenos celotne odgovornosti za organizacijo sistematskega pregleda na družine oz. starše in zdravstveni dom pomenila, da (pre)velik delež otrok ne bi bil sistematsko pregledan, saj žal obstajajo starši, ki svojih otrok gotovo ne bi peljali na sistematski pregled. Nekaterim staršem bi se gotovo zdelo peljati otroka na sistematski pregled izguba časa, če bi verjeli, da je njihov otrok zdrav.

Ne smemo zanemariti tudi dejstva, da je izvedba sistematskih pregledov v okviru šole (in ne v domeni starša) lahko pomembna tudi za odkrivanje zlorab otroka v družini. Otrok, ki ga na pregled pripelje starš, ki doma izvaja nasilje, gotovo težje odkrito spregovori z zdravnikom tudi o tem problemu.

Nenazadnje pa bi dolžnost staršev, da sami peljejo otroka na sistematični šolski pregled mnogim staršem povzročila na eni strani težavo pri odobritvi prostega dne, na drugi strani pa bi dodatni prosti dan iz tega razloga pomenil izgubo s strani delodajalcev.

Na drugi strani ponavadi učitelji izvedejo spremstvo na sistematični zdravstveni pregled v okviru svoje delovne obveznosti, medtem ko starši prevoze iz oddaljenih krajev do zdravstvenih domov plačamo sami ali pa za to poskrbi občina.

K tč. 3 - Posledice neurejenih razmer izvedbe sistematskih zdravniških pregledov otrok v osnovni šoli;

Neurejene razmere izvedbe sistematičnih zdravstvenih pregledov otrok v osnovni šoli so, kot že navedeno na začetku, lahko kršitev ustavnih pravic otrok do zdravja ter do posebnega varstva s strani države.

Kako je lahko ta neurejenost tudi usodna za javno zdravje, se očitno zaveda Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), ki bi naj (glede na poročanje medijev - konkretno časopis Delo z dne 28. 10. 2017, str. 4) že pred leti pripravil spremembe zakonodaje, ki bi omogočala sistemsko spremljanje vključenosti posameznih otrok v preventivo.

Staršem, povezanim v ZASSS, se zdi naravnost nepojmljivo, da v Sloveniji obstajajo preventivni presejalni programi za odrasle (kot so npr. SVIT, ZORA, DORA - kar je seveda nujno ohraniti), a na

drugi strani, glede na ugotovitve NIJZ, sistema, ki bi spremljal vključenost posameznih otrok v preventivo, na nacionalni ravni sploh ni. Ta ugotovitev je prav šokantna, glede na že večkrat izpostavljeno ustavno pravico otrok do zdravja, ter na drugi strani prav tako ustavno dolžnost države do posebnega varstva otrok.

Glede na navedeno poročanje medijev se tudi strokovnjaki NIJZ zavedajo, da se „na podlagi izkušenj iz drugih držav in pri nas preventivnih pregledov ne bo udeležilo več otrok iz socialno-ekonomsko ranljivih družin in iz družin, kjer starši niso ozaveščeni.“ Strokovnjaki NIJZ zato tudi izrecno opozarjajo, „da je smiselno še naprej šolarje peljati na pregled skupinsko“ (dr. Polonca Truden Dobrin - v članku navedenem zgoraj).

SKLEPNO:

Glede na te ugotovitve so zato odzivi nekaterih ravnateljev, da se v nasprotju z zakonom izogibajo dolžnosti šole, zelo zaskrbnjujoči.

Še bolj nas skrbi odziv ministrstva za šolstvo, ki, kakor sklepamo po javnem nastopu njegovega predstavnika, očitno družbenega poslanstva šole na tem področju ne prepozna več ter se nagiba k odobritvi nezakonite prakse nekaterih ravnateljev, ki želijo zakonsko obvezo šole po sodelovanju pri izvedbi zdravniških pregledov, v nasprotju z zakonom in pravilnikom, prenesti na starše.

Starše, povezane v ZASSS, pa po drugi strani pomirjajo pridobljena mnenja nekaterih drugih ravnateljev (v primeru dvoma v resničnost izjav, bomo posredovali imena, zaenkrat pa jih ne želimo izpostavljati) ter dobre prakse, iz katerih izhaja, da „šola dobro sodeluje z zdravstvenim domom.“

Pričakujemo, da bodo vsi pristojni naredili vse, da se bo ravnanje šol, ki z gledno skrbijo za sistematične preglede učencev, uveljavilo tudi na tistih šolah, ki jim trenutno to ne uspeva, saj ne vidimo, da bi bilo znotraj istega sistema in zakonodaje ponekod mogoče zelo dobro delati, drugje pa ne.

V tem pogledu so spodbudni primeri dobrih praks, ki so nam jih posredovali z različnih šol in jih želimo deliti ter jih dajemo za zgled. In sicer:

- „že na začetku leta se ve, kdaj bodo in kdo bo otroke spremljal na pregled, poskrbljeno je tudi za dodatni zdravstveno-vzgojni program. Šole zdravstvenemu domu posredujejo poimenske sezname učencev, iz zdravstvenega doma jim sporočijo datume in okvirni raspored, včasih pošljejo tudi dodatna gradiva (brošure in vprašalnike). Urnik zdravstvenih delavcev je organiziran tako, da je določen termin v tednu rezerviran samo za izvedbo sistematskih pregledov. Sistematski in zobozdravstveni pregledi potekajo v zdravstvenem domu v domačem kraju, kamor gredo ves razred skupaj ali pa posamezne skupine otrok peš skupaj z učitelji. Nekatero otroke (npr. s podružnic) do zdravstvenega doma pripeljejo starši ali šolski kombi. Pregled je organiziran v času pouka, poteka v spremstvu učitelja. Po zaključku pregleda odidejo otroci nazaj v šolo k pouku.“

- „otroci imajo redne sistematske preglede pri šolskem zdravniku, ki jih pri sistematiki spremlja vsa leta šolanja, ob tem pa tudi zobozdravstveni pregled in večinoma še kakšno tematsko predavanje vmes, ko čakajo. Ključna prednost šolskih pregledov je torej, da isti zdravnik spremlja vse otroke vsa leta

šolanja, s čimer se lahko bolje spremlja zdravstvene kazalce na ravni šole.“

- Ravnateljica ene od šol je povedala, da „poleg obveznih poskrbijo tudi za redne preventivne preglede, raje kakšnega več kot manj.“ Povedala je, da „ima šola s tem res delo, ampak ga vidi kot družbeno poslanstvo v korist vseh in meni, da je šola poklicana, da ga opravlja.“

- Komentar druge ravnateljice pa je bil naslednji: »Zdrava šola je varna šola in sistem rednih sistematskih pregledov in obveznih cepljenj bi moral biti standard vsake sodobne šole. Zdravje je vrednota. Zdravje učencev je pogoj za uspešno delo šole. Res je, da ni dolžnost učiteljev, da skrbijo za sistematske preglede učencev, njihova dolžnost je koordinacija in zaposlitev učencev v času, ko se sistematski pregledi izvajajo. Vse je stvar organizacije, sodelovanja z okoljem, v katerem je šola. Pri nas npr. lokalna skupnost celo financira prevoz učencev do zdravstvenega doma in nazaj. Menim, da je veliko več težav, če se zgodijo v šoli epidemije – izdelava Varnostnega načrta kontinuiranega vzgojno izobraževalnega dela v primerih epidemij je dosti bolj zahteven projekt implementacije in spremljave, kot je izvedba sistematskih pregledov in cepljenj.«

- Ravnatelj ene od šol je povedal: *Moje mnenje: Zaostritev ravnatelja OŠ Prebold je spodbudila odgovorne k reševanju tega problema, ki pa je le eden od zdaj že mnogih in gotovo ne prvi po prioriteti pomembnosti in kompleksnosti. Razviti šolski sistemi so razviti zaradi načrtnega delovanja in stalnega reformiranja ... MIZŠ se strinja, da »zadeva« ni sistemsko urejena. Šole »sledimo« dosedanji »tradiciji/praksi«. Formalni zaplet nastane (velja za vse osnovne šole) kaj naj pišemo na ta dan, ki je sicer za kurikulum izgubljen. Nekatere šole imajo na ta dan tematski dan: »salomonska« rešitev, ki ni strokovna (katere cilje pa so dosegli?). Resorna ministrstva (šolstvo in zdravje) sta dolžna (čim prej) poiskati sistemsko sprejemljivo in korektno rešitev v odnosu do najprej učencev, njihovih staršev in tudi zaposlenih.«*

Tudi v nacionalni povezavi svetov staršev - ZASSS - se zavzemamo, da se to izredno pomembno področje javnega šolstva in javnega zdravja ustrezno uredi. Predvsem pa, da se učinkovito spremlja izvajanje v korist zdravja otrok. Ker sicer rek, da so otroci naše največje bogastvo, ostane le - fraza.

S spoštovanjem,

Anton Meden, predsednik ZASSS